

บันทึกสรุปสาระสำคัญการอบรมนักกฎหมาย ทนายความและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาโตตุลาการ

หัวข้อ “ข้อบังคับ 2017 : สิ่งสะท้อนถึงพัฒนาการล่าสุดของการอนุญาโตตุลาการในประเทศไทย”

หลักการและเหตุผลของการออกข้อบังคับฉบับนี้

ในระดับสากล ข้อบังคับของสถาบันอนุญาโตตุลาการ เป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวกแก่คู่พิพาทในกรณีที่มาใช้บริการของสถาบันฯ เพื่อระงับข้อพิพาท ข้อบังคับจะแสดงให้เห็นถึงมาตรฐานและประสิทธิภาพของสถาบันฯ นั้น ๆ ซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะจะเป็นตัวกำหนดรูปแบบหลาย ๆ อย่างเช่น รูปแบบกระบวนการพิจารณา การเลือกเสนอแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ รูปแบบคำชี้ขาด ภาษา เป็นต้น

สถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักงานศาลยุติธรรม ในฐานะที่ปฏิบัติหน้าที่อำนวยความสะดวกเรื่องการอนุญาโตตุลาการมากกว่า 27 ปี ซึ่งที่ผ่านมาสถาบันฯ มีคดีเข้าสู่กระบวนการพิจารณาปีละกว่า 100 เรื่อง จึงได้เห็นปัญหาและความสำคัญของข้อบังคับว่าต้องมีมาตรฐานและประสิทธิภาพ เพื่อให้ข้อพิพาทที่เข้าสู่กระบวนการพิจารณาได้ระงับไปด้วยความรวดเร็วและยืดหยุ่น สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของการอนุญาโตตุลาการ และเจตนาของคู่พิพาทที่เลือกใช้การอนุญาโตตุลาการ

เหตุใดจึงใช้บังคับได้

มาตรา 6 ของพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2545 บัญญัติให้ กรณีที่คู่สัญญา (คู่พิพาท) สามารถกำหนดเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการได้ คู่สัญญาย่อมมีอำนาจมอบหมายให้หน่วยงานใด หน่วยงานหนึ่งเป็นผู้ตัดสินใจเรื่องนั้น ๆ แทนได้ด้วย ซึ่งรวมถึงการตกลงให้ใช้ข้อบังคับของสถาบันใด ๆ ด้วย

สาระสำคัญและการเปลี่ยนแปลงจากข้อบังคับเดิม

- ข้อบังคับใหม่ ข้อที่ 3 นี้เป็นด่านแรกเลยก็ว่าได้ เพราะการที่ข้อพิพาทจะเข้ามาสู่สถาบันฯ ได้หรือไม่ ต้องพิจารณาเสียก่อนคู่พิพาทเจตนาที่จะระงับข้อพิพาทโดยผ่านทางสถาบันหรือไม่ ถือเจตนาของคู่พิพาทเป็นสำคัญไม่ว่าโดยชัดแจ้งหรือปริยาย ในทางกลับกัน หากมีข้อสัญญาอยู่แล้วว่าตกลงให้ดำเนินการผ่านทางสถาบันฯ ก็ต้องเป็นไปตามข้อตกลงนั้น หากคู่พิพาทต้องการที่จะไปดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการกันเอง โดยไม่ผ่านสถาบัน (*ad hoc*) ก็ไม่ติดสิทธิคู่พิพาทที่จะตกลงให้ยกเลิกข้อสัญญานั้นก็ได้

- เรื่องการส่งเอกสาร ในข้อบังคับใหม่ใน ข้อ 4 ได้เปิดช่องทางในการส่งมากขึ้น โดยอาจส่งทางไปรษณีย์ตอบรับแบบเดิม ๆ หรือให้ส่งในรูปแบบ อิเล็กทรอนิกส์ (E-Arbitration) ซึ่งจะรวดเร็วยิ่งขึ้น ส่งผลให้กระบวนการพิจารณากระชับ ไม่ยืดเยื้อ

- เรื่องการเสนอข้อพิพาท แต่เดิมนั้น ต้องมีการเสนอข้อพิพาทจนถึงขั้นมีการส่งคำคู่ความเรียบร้อยเสร็จสิ้นแล้วจึงจะเสนอแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการได้ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาอย่างมากในทางปฏิบัติ เพราะใช้ระยะเวลาค่อนข้างมาก ไม่สอดคล้องกับกระบวนการอนุญาโตตุลาการที่สามารถระงับข้อพิพาทได้

ด้วยความรวดเร็วมากกว่าไปขึ้นศาลกัน ในข้อ 7 จึงได้กำหนดให้คู่พิพาทเสนอชื่อเพื่อแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ ตั้งแต่ชั้นยื่นคำคู่ความเลย เพื่อให้กระบวนการพิจารณามีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

- เรื่องภาษาที่ใช้ในกระบวนการพิจารณา ในข้อ 10 และข้อ 30 สถาบันฯ หรือ คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจกำหนดภาษาที่จะใช้ได้ หากคู่พิพาทไม่ได้ตกลงไว้เป็นอย่างอื่น เหตุใดจึงกำหนดไว้เช่นนี้ เพราะโดยปกติแล้วคู่พิพาทบางครั้งไม่ใช่คนสัญชาติเดียวกัน มีความแตกต่างเรื่องภาษา สมมติว่า บริษัท A สัญชาติอังกฤษ การติดต่อสื่อสารใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก เวลาเขายื่นข้อพิพาทเขาก็จะยื่นเป็นภาษาอังกฤษ ปัญหาจะเกิดขึ้นมาว่า หากผู้คัดค้านเป็นคนสัญชาติอื่น ใช้ภาษาอื่นในการติดต่อสื่อสาร เขาก็จะยื่นคำคัดค้านเป็นภาษาของเขา ซึ่งอาจจะเรียกได้ว่ากระบวนการพิจารณาสองภาษา การพิจารณาก็จำเป็นต้องใช้ออกสารเป็นจำนวนมาก ต้องแปลทั้งภาษาของผู้เรียกร้องและภาษาของผู้คัดค้าน ก่อให้เกิดความล่าช้าเกินสมควร

- เรื่องการคัดค้านสัญญาอนุญาโตตุลาการ ข้อ 11 ได้ให้อำนาจสถาบันฯ ที่จะชี้ขาดว่าสัญญาอนุญาโตตุลาการที่ใช้อยู่นี้ยังมีผลบังคับหรือไม่ โดยพิจารณาจากมูลเหตุในเบื้องต้น (*prima facie*) หากสถาบันฯ เห็นว่าสัญญาอนุญาโตตุลาการไม่มีผลใช้บังคับ สถาบันฯ สามารถจำหน่ายข้อพิพาทในส่วนที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ออกจากสารบบความได้ มีข้อสังเกตว่า การชี้ขาดของสถาบันฯ ในข้อนี้ เป็นเพียงการชี้ขาดในเบื้องต้น มิใช่การวินิจฉัยเด็ดขาด ไม่กระทบถึงอำนาจของคณะอนุญาโตตุลาการที่จะวินิจฉัยถึงความสมบูรณ์ของสัญญาภายในขอบอำนาจของคณะอนุญาโตตุลาการเอง

- เรื่องการรวมกระบวนการพิจารณา ในข้อ 13 ในบางครั้งคู่พิพาทหลาย ๆ คู่ที่เข้ามาใช้กระบวนการอนุญาโตตุลาการกับทางสถาบันฯ มีข้อพิพาทหลายข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกัน ถ้าหากรวมพิจารณากันจะสะดวกยิ่งขึ้น สถาบันฯ ก็มีอำนาจที่จะสั่งรวมการพิจารณาเข้ากันได้ หากว่าคดีที่นำเข้ามารวมนั้น กำหนดกระบวนการพิจารณาไว้แตกต่างกัน ยังให้อำนาจสถาบันฯ ที่จะกำหนดกระบวนการพิจารณาในส่วนนั้นได้ด้วย ข้อสังเกตกระบวนการพิจารณานี้รวมถึงการแต่งตั้งคณะอนุญาโตตุลาการด้วย

- เรื่องการแต่งตั้งคณะอนุญาโตตุลาการ ในส่วนนี้มีการแก้ไขอย่างมาก โดยเปลี่ยนจากระบบจากเดิมที่คู่พิพาทเป็นผู้แต่งตั้ง (Nomination) เป็นระบบเสนอชื่อแล้วให้สถาบันฯ เป็นผู้ที่มีอำนาจแต่งตั้งแทน (Appointment) เหตุเพราะในบางกรณี คู่พิพาทบางฝ่ายไม่ยอมแต่งตั้งคณะอนุญาโตตุลาการเข้ามา ส่งผลถึงความล่าช้าของกระบวนการพิจารณา ทำให้อีกฝ่ายหนึ่งเสียหาย คดีก็จะค้างอยู่แบบนั้น มีข้อสังเกตว่า การปรับปรุงแก้ไขในส่วนนี้ ไม่ถึงกับจำกัดเจตนาของคู่พิพาทไปเด็ดขาด เพียงแต่กำหนดให้อำนาจสถาบันฯ ที่จะแก้ปัญหาดตรงจุดนี้ได้อย่างรวดเร็ว สถาบันฯ จึงมักจะพิจารณาแต่งตั้งจากบัญชีที่คู่พิพาทเสนอมา มิใช่แต่งตั้งตามดุลยพินิจของสถาบันฯ เสมอไป ซึ่งระบบนี้ในหลาย ๆ ประเทศใช้กันค่อนข้างมาก

- เรื่องคุณสมบัติและการคัดค้านตัวอนุญาโตตุลาการ

ด้านคุณสมบัติของตัวอนุญาโตตุลาการ ในข้อ 19 นี้ นอกจากต้องมีความเป็นกลางและอิสระกล่าวคือ ต้องไม่ทำตัวเป็นทนายความหรือผู้แทนของฝ่ายที่เลือกแต่งตั้งตนแล้ว ยังต้องมีความพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้เสร็จสิ้นด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เพราะการอนุญาโตตุลาการนั้น มีเจตนารมณ์ที่จะระงับข้อพิพาทด้วยความรวดเร็วและยืดหยุ่น ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่จึงต้องมีคุณสมบัติเป็นไปในทางเดียวกันกับกระบวนการพิจารณา หากสถาบันฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าอนุญาโตตุลาการผู้นั้นไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ตามที่กล่าวมาได้หรือตามข้อ 24 สถาบันอาจมีคำสั่งให้การเป็นอนุญาโตตุลาการของผู้นั้นสิ้นสุดลง แล้วมีคำสั่งตั้งอนุญาโตตุลาการแทนได้ตามข้อ 25

ด้านการคัดค้านตัวอนุญาโตตุลาการ แต่เดิมนั้น ระบบการคัดค้านอ้างอิงจากพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2545 มาตรา 20 คือ กรณีที่มีเหตุคัดค้าน ก็ยื่นหนังสือให้คณะอนุญาโตตุลาการเป็นผู้ชี้ขาด ก็จะมีข้อกังขาว่าทำไมอนุญาโตตุลาการคณะเดียวกันถึงวินิจฉัยให้กันได้ จะมีลักษณะเป็นการเอื้อประโยชน์กันหรือไม่ อาจมีปัญหาเรื่องความไม่เป็นกลางในการชี้ขาดได้ ในข้อบังคับใหม่นี้จึงกำหนดให้เพิ่มเติมเป็นอำนาจของสถาบันฯ ที่จะให้คณะอนุญาโตตุลาการชี้ขาดเองหรือทางสถาบันฯ จะตั้งคณะชี้ขาดก็ได้ตามข้อ 23

ปัญหาว่าวิธีการคัดค้านในข้อบังคับใหม่นี้ดำเนินการอย่างไร

หากว่ากันตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2545 แล้ว ถ้าไม่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น โดยปกติคู่พิพาทต้องยื่นหนังสือต่อคณะอนุญาโตตุลาการ หากไม่บรรลุผล ก็ชอบจะไปยื่นคัดค้านต่อศาลที่มีเขตอำนาจได้ แสดงให้เห็นว่ากระบวนการคัดค้านค่อนข้างยุ่งยากและใช้ระยะเวลายาวนาน ในข้อบังคับใหม่จึงได้กำหนดให้ยื่นหนังสือต่อสถาบันตามข้อ 21(2) กระบวนการพิจารณาและชี้ขาดก็จะจบที่สถาบันฯ เลยตามข้อ 23 ทำให้มีความสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

- การติดต่อกับอนุญาโตตุลาการ ตัวอนุญาโตตุลาการนั้นต้องมีความเป็นกลางและอิสระ แม้อนุญาโตตุลาการผู้นั้นจะได้รับการแต่งตั้งมาจากคู่ความฝ่ายนั้นก็ตาม แต่อย่างไรก็ดี หากไม่ให้เกิดติดต่อเลย ก็จะเป็นการไม่สะดวกที่ข้อพิพาทนั้นจะระงับได้ จึงต้องมีการกำหนดขอบเขตที่คู่พิพาทจะสามารถติดต่อกับอนุญาโตตุลาการได้ โดยการติดต่อกับอนุญาโตตุลาการผู้ใด จะต้องแจ้งให้คู่พิพาททุกฝ่าย คณะอนุญาโตตุลาการ และสถาบันฯ ทราบ ตามหลักเกณฑ์ในข้อ 27

กระบวนการพิจารณาอนุญาโตตุลาการ

- การกำหนดกรอบระยะเวลาเบื้องต้นในกระบวนการพิจารณา (Procedural Timetable) ในข้อบังคับ ข้อ 28 กำหนดให้นับแต่แต่งตั้งอนุญาโตตุลาการคนสุดท้าย ให้คณะอนุญาโตตุลาการกำหนดกรอบระยะเวลาเบื้องต้นสำหรับกระบวนการคดีให้แล้วเสร็จ ภายใน 180 วัน เปรียบเสมือนการวางแผนก่อนที่ จะพิจารณาจริง จะทำให้กระบวนการพิจารณาเป็นไปตามที่กำหนด กล่าวคือ สามารถที่จะควบคุมการพิจารณาให้อยู่ในกรอบได้ ไม่เสียเวลาโดยใช้เหตุ ส่งผลให้กระบวนการพิจารณารวดเร็วยิ่งขึ้นไปอีก

- ในเรื่องของการสั่งคำร้อง ที่ไม่เกี่ยวกับเนื้อหาแห่งคดี เป็นเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ไม่กระทบต่อผลของคดีหากเปรียบเทียบกระบวนการพิจารณาในศาลก็คือ การสั่งคำร้องทั่วไปนั่นเอง โดยลักษณะจึงเป็นเรื่องที่คน ๆ เดียวสามารถทำได้ ในข้อบังคับข้อ 29 จึงกำหนดให้อำนาจประธานคณะอนุญาโตตุลาการเป็นผู้ชี้ขาดคำร้องดังกล่าว แต่ทั้งนี้ คณะอนุญาโตตุลาการอาจทบทวนคำสั่งนั้นได้

- สถานที่ในการดำเนินกระบวนการพิจารณา ในข้อ 31 โดยปกติคือ กรุงเทพมหานคร เว้นแต่หากคำนึงถึงพฤติการณ์แวดล้อมแห่งคดีแล้ว คณะอนุญาโตตุลาการอาจให้ไปดำเนินกระบวนการกันที่อื่นก็ได้ มีข้อสังเกตว่า สถานที่ในการดำเนินกระบวนการพิจารณา ในที่นี้หมายถึง Place of hearing เป็นเพียงสถานที่ที่ใช้เพื่อความสะดวกในกระบวนการพิจารณาเท่านั้น ไม่ใช่ สถานที่ทำการอนุญาโตตุลาการ (Place of Arbitration) ซึ่งหมายถึง สถานที่ ที่มีลักษณะคล้ายเป็นมูลคดีของการอนุญาโตตุลาการ จะให้เปรียบก็คือ เขตอำนาจนั้นเอง จะมีผลถึงการนำคำชี้ขาดไปบังคับในต่างประเทศภายใต้อนุสัญญากรุงนิวยอร์ก (New York Convention) ด้วย

- การสืบพยานหลักฐานในข้อ 32 และข้อ 33 ให้อำนาจคณะอนุญาโตตุลาการที่จะกำหนดว่าจะเลือกสืบพยานหลักฐานใดหรือรับฟังพยานหลักฐานใดบ้าง คณะอนุญาโตตุลาการก็มักที่จะเลือกรับฟังเฉพาะที่เกี่ยวข้องประเด็นแห่งคดีเท่านั้น การรับฟังพยานอื่นนอกจากนี้ แม้จะเกี่ยวพันบ้าง แต่ก็ไม่ได้ความอะไรขึ้นมาเพิ่มเติม ก็เลือกที่จะไม่รับฟังได้ แสดงให้เห็นถึงความยืดหยุ่นในการรับฟังพยานหลักฐานมากขึ้น อีกทั้งในกรณีที่เป็นพยานบุคคล ก็อาจสั่งให้ส่งเป็นลายลักษณ์อักษรแทนการให้การด้วยวาจาก็ได้ ซึ่งกระบวนการนี้มักนำไปใช้ในศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางซึ่งมีพยานหลักฐานค่อนข้างมาก จึงช่วยย่นระยะเวลาในการพิจารณาได้พอสมควร

- มาตรการคุ้มครองชั่วคราว เป็นพัฒนาการใหม่ล่าสุดของการอนุญาโตตุลาการในประเทศไทย แต่เดิม คู่พิพาทต้องไปร้องขอวิธีการชั่วคราวต่อศาล ตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ มาตรา 16 มักก่อให้เกิดปัญหาการประวิงคดีและเป็นการสร้างภาระให้ศาลโดยไม่จำเป็น จึงมีการกำหนดมาตรการนี้เพื่อความรวดเร็ว ความสะดวกมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นการลดภาระทางคดีให้แก่ศาลในทางอ้อมด้วย หลักการจะคล้ายกับการขอคุ้มครองชั่วคราวในกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง คือเป็นมาตรการป้องกันความเสียหายไม่ให้เกิดขึ้นในระหว่างที่ยังโต้เถียงกันอยู่ มีข้อสังเกตอยู่ 2 ประการด้วยกัน ประการแรก บางประเทศนั้นยอมรับบังคับตามคำสั่งมาตรการคุ้มครองชั่วคราวของคณะอนุญาโตตุลาการให้ ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับคู่พิพาทที่จะเสียหาย เพราะคู่สัญญาที่มักใช้การอนุญาโตตุลาการ เป็นคู่สัญญาที่มีที่อยู่คนละประเทศ การที่คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งดำเนินการอะไร ย่อมเป็นการยากที่อีกฝ่ายหนึ่งจะล่วงรู้ได้ ข้อสังเกตอีกประการหนึ่งคือ แม้คณะอนุญาโตตุลาการจะมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวข้อ 39 นี้แล้ว ก็ไม่ตัดอำนาจตุลาการ คือศาล ที่จะมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวอีก

** ท่านอาจารย์วิชัย อริยะนันทกะ ให้ข้อสังเกตว่า “มาตรการคุ้มครองชั่วคราวในการอนุญาตตุลาการนี้อยู่ในหลักการเรื่องมาตรการป้องกันความเสียหาย มิใช่มาตรการเยียวยาตั้งเช่นการละเมิดต่าง ๆ จึงควรที่จะมีมาตรการดังกล่าวได้ตั้งแต่ยังไม่ยื่นคำคู่ความเลย” โดยเปรียบเทียบกับพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ มาตรา 28 และมาตรา 29 **

- การไม่ดำเนินกระบวนการพิจารณาตามที่กำหนด ตามข้อ 40 นี้ แต่เดิมมีปัญหาเรื่องการตีความว่า หากเกิดกรณีอย่างนี้ขึ้นจะถือว่าเป็นการขาดนัดฯ ตามกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งหรือไม่ จึงได้มีการกำหนดข้อนี้ขึ้นมาเพื่อตัดปัญหาดังกล่าว มีข้อสังเกตว่า คำว่าตามที่กำหนดนี้ รวมทั้งคณะอนุญาโตตุลาการ กำหนดหรือสถาบันฯ กำหนดด้วย

- การชี้ขาดโดยอนุญาโตตุลาการเสียงส่วนใหญ่ ข้อ 41 โดยปกติแล้วการพิจารณาสิ่งใด ๆ ต้องครบองค์ประชุมหรือครบองค์คณะ มิเช่นนั้นเป็นการไม่ชอบ แต่สำหรับในเรื่องการอนุญาตตุลาการแล้ว ความสะดวกรวดเร็วเป็นเจตนารมณ์สำคัญ แต่ก็มิใช่ไม่มีมาตรฐานอย่างไรเลย สักแต่ว่าเร็วอย่างเดียวก็จะไม่ก่อให้เกิดความเป็นธรรมตามสมควร ในส่วนนี้จึงได้กำหนดไว้ว่าถ้าอนุญาโตตุลาการคนใดมีพฤติกรรมที่จะไม่เข้าร่วม ซึ่งทำให้กระบวนการล่าช้าเกินสมควร ให้คณะอนุญาโตตุลาการที่ยังอยู่ดำเนินการพิจารณาต่อไปได้ ตามหลักเกณฑ์ในข้อ 41

- การตรวจร่างคำชี้ขาด ในข้อ 45 กำหนดให้คณะอนุญาโตตุลาการที่ร่างคำชี้ขาดเสร็จแล้ว ก่อนลงนามต้องส่งให้สถาบันฯ ตรวจสอบคำชี้ขาดก่อน มีข้อสังเกตว่า การตรวจสอบของสถาบันฯ ในส่วนนี้ เพียงแต่ตรวจสอบในเรื่องรูปแบบและถ้อยคำเท่านั้น มิได้ก้าวล่วงไปถึงดุลยพินิจในการชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการด้วย

กล่าวโดยสรุป ข้อบังคับฉบับใหม่นี้ได้ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการอนุญาตตุลาการเป็นสำคัญ คือ สามารถระงับข้อพิพาทด้วยความสะดวกรวดเร็ว มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม กระบวนการส่วนใหญ่จึงอยู่ในการควบคุมดูแลของสถาบันฯ ทั้งสิ้น เพื่ออำนวยความสะดวกให้คู่พิพาทที่ มาใช้บริการในการอนุญาตตุลาการผ่านทางสถาบันฯ ได้รับประโยชน์สูงสุด

คำถามคำตอบท้ายการอบรม

1. มาตรการคุ้มครองชั่วคราวที่คณะอนุญาโตตุลาการมีคำสั่งออกมาแล้ว สามารถร้องเพิกถอนได้หรือไม่ และศาลจะมีคำสั่งให้เพิกถอนได้หรือไม่

ตอบ (ท่านสรวิศ ลิปิร้งษ์) ในส่วนของชั้นอนุญาโตตุลาการ ไม่มีส่วนใดห้ามไว้ หากมีข้อคัดค้านประการใด ก็ขอบที่จะยื่นคำร้องเพื่อขอให้คณะอนุญาโตตุลาการเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวได้ / ในส่วนของศาล คำสั่งคุ้มครองชั่วคราวชั้นนี้ไม่ใช่คำสั่งชั่วคราวที่ศาลจะมีอำนาจเพิกถอนอยู่แล้วในตัว จึงไม่จำเป็นต้องไปยื่นร้องคัดค้านต่อศาล

2. หากคณะอนุญาโตตุลาการมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวแก่ฝ่ายหนึ่งแล้ว คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งจะสามารถไปยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอคุ้มครองได้หรือไม่ และหากคำสั่งชั้นอนุญาโตตุลาการและชั้นศาลขัดกัน จะถือคำสั่งของชั้นศาลหรือชั้นอนุญาโตตุลาการ

ตอบ ประเด็นแรก กลับไปดูที่ข้อ 39 วรรคสอง

ประเด็นที่สอง (ท่านสรวิศ ลิปิร้งษ์, ท่านสุพจน์ รุ่งโรจน์) การขัดกันของคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวนั้น ทางปฏิบัติเป็นไปได้ยาก เพราะ เหตุของการขอคุ้มครองของแต่ละฝ่ายนั้น โดยสภาพย่อมแตกต่างกันอยู่แล้ว แต่ถ้าหากขัดกัน ย่อมต้องถือคำพิพากษาของศาลเป็นสำคัญ

3. คู่สัญญาตกลงจ่ายค่าป่วยการให้แตกต่างจากที่สถาบันฯ กำหนด สามารถทำได้หรือไม่ และชำระผ่านทางใด

ตอบ (ท่านสรวิศ ลิปิร้งษ์) ถือเจตนาของคู่พิพาทเป็นสำคัญ ดังนั้น หากไม่ขัดต่อ Public Policy ย่อมสามารถทำได้ / โดยทางสถาบันฯ จะเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเบิกจ่ายค่าป่วยการให้

4. หากในข้อสัญญากำหนดไว้ต่างหากว่าให้ศาลเป็นผู้แต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ จะต้องใช้ระบบเสนอชื่อในข้อบังคับอีกหรือไม่

ตอบ หากมีสัญญากำหนดไว้โดยเฉพาะแล้วก็ต้องบังคับตามสัญญาที่กำหนด หากต้องการใช้ข้อบังคับก็ให้คู่สัญญาแสดงเจตนาที่จะยกเลิกข้อสัญญาดังกล่าวนั้นได้